

Tallinna Õpetajate Seltsi aasta-peakoosolek

peetakse

reedel, 24. jaanuaril 1930. a., kell 7 õhtul

Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi ruumes,

Jaani tän. 13.

P ä e v a k o r d :

1. Koosoleku juhatuse valimine.
2. 1929. a. tegevuse aruanne.
3. 1930. a. tegevuskava.
4. 1930. a. eelarved.
5. Seltsi kodukorra vastuvõtmine.
6. Valimised põhikirja alusel.
7. Koosolekul algatatud küsimused.

Märkus: Ei ilmu määratud ajaks tarviline arv liikmeid, peetakse pool tundi hiljem sealsamas otsustusvõimeline koosolek.

1929. A. A R U A N N E.

Juhatus. Seltsi aasta-peakoosolekul 3. veebruaril 1929. a. valiti endine juhatus terves koosseisus tagasi. Järgneval juhatuse koosolekul 4. 2. 29. jaotati ametid järgmiselt: esimees — O. J. Kiesel, abid — G. Ollik ja V. Peet, kassahoidja — G. Hion, abid — G. Ney ja V. Thal, kirjatoimetaja — J. Tamm, abid — A. Mõru ja D. Treiman.

Juhatus on aasta kestes pidanud 9 koosolekut, keskmiselt 6-e liikme osavõtul.

Juhatus koosolekuil on harutusel olnud 43 eriküsimust, millest tähtsamad: Seltsi uus põhikiri ja kodukord, „Õpetajate Kodu“ seaduse eelnõu, kinokeelu küsimus, loengute ja kõneõhtute korraldamine, E. Ö. Liidu kirjastustoodete realiseerimine ja koolide kooperatiivide küsimus.

AT09/01

Tegevus. Peakosolekuid oli 1929. a. üks, nimelt aasta-peakosolek 3. 2. 29., millest võttis osa 34 liiget.

Selts korraldas möödunud aastal järgmised kursused, loengud ja kõneõhtud: meeskäsitöö õpetajatele hr. A. Tarkpea juhatusel kursused poeglaste käsitöö võtete ühtlustamiseks, prof. A. Saareste loengud „Eesti kirjakeele ja ühiskeelevahekord murretega“ ja „Lauseliikmete järjekorrast“, kõneõhtu „Kinokeelu küsimusest“ hra R. Kangro-Pooli referaadiga, hr. J. Grüntali kõne „Genfi kongress“, hr. N. Nurmiste — „Suvitamine merel“ ja prl. H. Põllu referaat „Keskkoolist Põhja-Ameerika Ühendriikides“.

Seltsi raamatukogus on 190 köidet 485,59 kr. väärtuses. Raamatud on paigutatud linna Pedagoogilise Muuseumi raamatukogusse, kust neid välja laenatakse kõigile õpetajatele. Sama Pedagoogilise Muuseumi ruumes on võimaldatud õpetajatele korraldada ka vähemaid koosolekuid ja kõneõhtuid, nagu seda vajavad sektsioonid. Suuremate koosolekute jaoks on ruume saadud koolidelt.

Seltsi kirjastusel ilmunud raamat „Ühistöö Eesti riigi loomisel“ on komisjoni müügiks antud „Päevalehe“ raamatukauplusele, ja raamatu peale Seltsi kassast antud võlg väheneb aegapidi: 1. 1. 30. oli Seltsil saada 182,65 krooni.

Vabadussõjas langenud õpetajate ja õpilaste mälestussamba heaks Seltsi kassast tehtud laen 142.— krooni suuruses on aasta kestes vähenenud 22.— kroonini.

Seltsi majas Kollasel tän. 20-a on tehtud vähemad sisemised remondid, kuna 1930. a. tuleb teostada mitme ahju ümberehitamine, mille tõttu remondi kulude arve Seltsi eelarves märksa on tõusnud. Maja on EEKS'is tule vastu kindlustatud 30.000 krooni eest. Majas on leidnud ulualust 3 pensionäri ja 3 õpetajat ning Seltsi alaline büroo. Erasisikute käes on veel 2 korterit (üüriseadus) ja Eesti Lastekaitseühingu toitluspunkti all osa keldrikorrast (tuba ja köök).

Vasalema peahoone ja majandushoonete eest on möödunud aastal tasutud põllutööministeeriumile (Maapanga kaudu) ostuhinda Kr. 1362,86 ja jääb veel tasuda Kr. 14692,83. Peahoones on läbi viidud vähemad remondid. Need ruumid olid suvel kasutada Seltsi liikmete käes suvekorteriteks; talvel asub seal Vasalema algkool. Viimasega on leping sõlmitud 6 aasta peale. — Alalise elanikuna Seltsi liikmete seast on sinna elama asunud härra J. Vestman, kellega ka leping sõlmitud 8 aasta peale. — Loodetavasti leidub veel pensionäre, kes soovivad maale elama asuda ja leiavad endile paraja kodu Vasalemas.

Endise „Kooliõpetajate Roodu“ 10. aastapäeva puhul korraldati 12. 1. 29. suurem koosviibimine Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi aulas, II Tütarlaste Gümnaasiumi õpetajate ja õpilaste lahkkel kaasabil. Samuti korraldati koosviibimine lugupeetud koolide peainspektor hr. J. Kiivet'i 50. sünnipäeva puhul pr. R. Reite eranaiskutsekooli ruumes ja pr. R. Reite lahkkel hoolet. — Osavõtt mõlemast koosviibimisest oli elav. — Vasalemas suvitanud seltsiliikmed korraldasid 23. 11. 29. kinnise perekonnaõhtu, mille sissetulek Kr. 214,50 läheb muusikariista muretsemiseks Vasalemma.

Rootsi kuninga vastuvõtmisest võttis Selts ka osa oma esindajate kaudu Seltsi lipu all.

Selts toetas Tartu Õpetajate Seltsi tema rahalise loterii piletite müügil.

Seltsi juhatuses on kõne all olnud küsimus, kas ei tuleks Seltsi maja juures Kollasel tän. 20-a olevale maa-alale ehitada veel üks maja pensionäridele kasutamiseks; selle küsimuse lahendamiseks peetakse linna ehitusosakonnaga läbirääkimisi. Peakosolek peaks selle kohta oma seisukoha avaldama.

Sektsioonid. Seltsil oli 1929. a. 12 sektsiooni: pedagoogiline — juh. M. Kotkas, eesti keele — juh. J. Rummo, loodusloo-maateaduse — juh. V. Peet ja J. Kents, matemaatika — juh. J. Grüntal, füüsika — juh. R. Gutman, ajaloo — juh. G. Ney, laulu ja muusika — juh. J. Helila, meeskäsitöö — juh. A. Koov, naiskäsitöö — juh. A. Varma, võõrkeelte — juh. H. Pöhl, usuõpetuse — juh. L. Raudkepp ja lasteaednikkude — juh. A. Palm.

Loodusloo-maateaduse sektsiooni poolt korraldatud kõneõhtuil esinesid referaati-dega: prof. A. Kink — „Eesti loodusvarad“; prof. P. Kogermann — „Põlevkivi-tööstuse arenemise võimalustest ühenduses üleilmalise naftatööstusega“; hr. V. Peet — „Õpetajate suvekursused 1929. a. Jenas.“ Peale selle aitas sektsioon korraldada kohaliku ekskursioonijaama töid.

Eesti keele sektsioonis olid arutlusaineks keskkooli eesti keele õppekavad.

Füüsika sektsioonis refereeris hr. R. Gutman „Dalton-plaanist“.

Ajaloo sektsioonis jätkati eeltööd koolide ja hariduse ajaloo koostamiseks.

Meeskäsitöö sektsiooni poolt täiendati ja viimisteldi meeskäsitöö oskussõnade sõnastikku, mille kirjastamiseks H.-S.-ministeeriumilt on saadud toetust.

Lasteaednikkude sektsioon asus tööle alles sügisel ja korraldas rea kõneõh-tuid dr. H. Buschi ettekannetega laste hingeelust.

Komisjonid. Alalisi komisjone oli Seltsil 3: nõukogu — juh. J. Vahur, majanduskomisjon — juh. G. Hion ja aukohus — juh. T. Kuusik.

Nõukogu on pidanud 5 koosolekut, kus arutlusaineiks olid: Seltsi põhikiri, „Õpetajate Kodu“ seaduse eelnõu, koolide kooperatiivid, kinofilmide tsenseerimine. Peale selle korraldas nõukogu kõneõhtu küsimuse selgitamiseks „Kelle teenija (kas riigi või omavalitsuse) peaks olema õpetaja“, kus asja valgustasid hr. A. Susi, E. Martinson, J. Piiskar.

Majanduskomisjonis harutati küsimusi Seltsi kinnisvara kasutamisest ja kor-rashoiust, nagu remondid, ümberehitused, üürid, eelarved ja aruanded, ning seati kokku Seltsi 1930. a. eelarve.

Aukohtul möödunud aastal tegevust ei olnud.

Liikmed. Seltsil oli liikmeid I poolaasta lõpul: 237 meesõpetajat ja 300 nais-õpetajat, kokku 537 liiget, nimelt, I haridusjärgus 150, II — 300, III — 20, tunni-andjaid — 67 ja pensionäre — 20. II poolaasta lõpul: 259 meesõpetajat ja 328 naisõpetajat, kokku 587 liiget, nimelt, I — 212, II — 271, III — 13, tunniandjaid — 68 ja pensionäre — 23.

Surnud. Surma läbi on lahkunud 2 liiget: Vilhelmine Silbermann ja Ljubov Tschernova.

Vilhelmine Silbermann sündis 13. juulil 1896, lõpetas Paide nais-gümnaasiumi ja pedagoogilised kursused Tallinna seminari juures. Oli õpetajaks 1915. a. alates Järvamaal ja 1. sept. 1921. a. Tallinna linna 27. algkoolis. Pensio-nile läinud 1928. a. haiguse tõttu ja surnud 13. III 29. a.

Ljubov Tschernova sündis 24. veebr. 1878. a., lõpetas Eberhardti era-keskkooli Tallinnas ja lasteaednikkude kursused pedag. instituudi juures Petro-gradis. Oli õpetajaks 1904. a. peale Tallinnas, siis Petrogradis ja 1923. a. peale jälle Tallinnas. Suri 28. veebr. 1929. a. linna 1. lastepäevakodu kasvatajana.

Pensionil. Seltsi liikmete seast on 1929. a. pensionile läinud 5 õpetajat: Margarete Hildebrandt, Leena Mõru, Emma Vrangeli, Jüri Tamman ja Jaan Vestman.

Margarete Hildebrandt sündis 17. märtsil 1859., õppis Tallinnas Fölschi erakeskkoolis, oli õpetajaks augustist 1879. kuni 1882. Rakveres, pidas oma erakooli 1912.—1919. ja 15. IX 19. oli õpetajaks linna 23. algkoolis. Läks pensionile viimaselt kohalt.

Leena Mõru sündis 7. märtsil 1869. a., lõpetas Pärnu kõrgema tütarlaste kooli ja täiendas end keskkooli õpetajate kursustel Tartus. Oli õpetajaks 1889. a. alates L. Suburgi progümnaasiumis, oma era-tütarlaste koolis Hallistes, Väike-Maarjas, Vihulas ja Tallinnas, linna kõrgemas tütarlaste koolis, dr. M. Lutheri nimelises varjupaigas (ka majaemaks), II realkoolis, tehnika-gümnaasiumis ja saksa poeglaste realgümnaasiumis. Pensionile läinud 1. VIII 29. viimaselt kohalt haiguse tõttu.

Emma Vrangeli sündis 18. dets. 1882., õppis Hoveni erakeskkoolis, täiendas end Leipzgis, õpetajaks oli Niguliste kiriku koolis 1910. a. peale ja linna 23. algkoolis 1919. a. peale kuni pensionile minekuni haiguse tõttu.

Jüri Tamman sündis 22. sept. 1866. a. Sürgaveres. Viljandimaal, omandas õpetajakutse Tartus Holmanni seminaris, pärast mõneaastast töötamist koolipõllul sooritas veel kaks õpetaja kutseeksamit, oli õpetajaks 1887. a. alates Vana-Vändras, Lelles, Järvakandis, Türi-Allikul, Türi alevis ja 1914. a. saadik Tallinnas; läks pensionile linna II õhtualgkooli õpetajana.

Jaan Vestman sündis 24. juunil 1868. a., lõpetas Baltimaade õpetajate seminari, õpetajaks olnud õigeusu kihelkonna koolides alates 16. IX 1888., Taali ministeeriumi koolis 1902. aastast, Tallinna linna 22. algkoolis alates 1917. a. ja pensionile läinud linna 1. algkooli õpetajana. Elab Tal. Õp. Seltsi puhkekodus Vasalemas.

Juubilarid. Tähtpäevade pühitsejaid oli möödunud aastal:

Mihkel Auman pühitses 14. okt. oma 25-aastast ametijuubelit. Töötanud Saulepis, Kaukaasias ja Tallinnas. Praegu linna dr. M. Lutheri nimelise lastekodu juhatajaks.

In perpetuum rei memoriam.

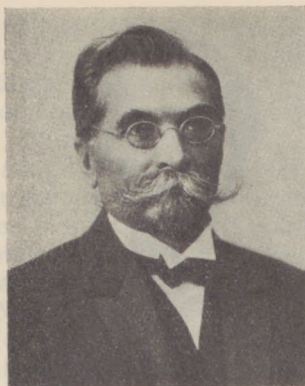
L. Tschernov.

V. Silberman.

M. Hildebrandt.

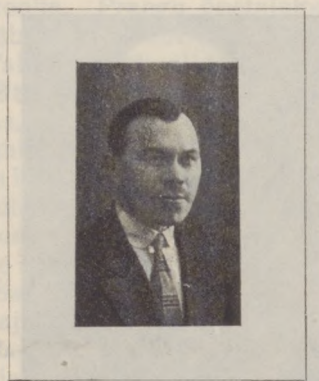
J. Tamman.

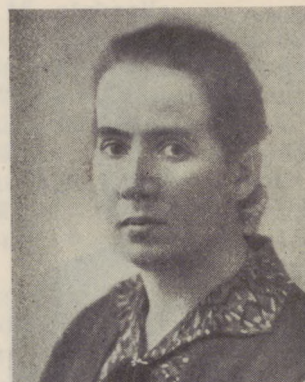
J. Vestman.

E. Vrangeli.

J. Kiivet.

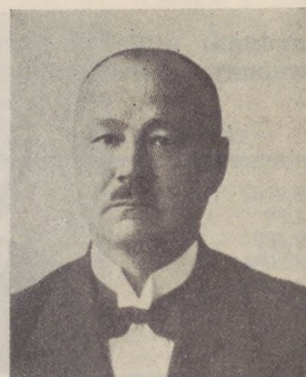
Ch. Hoerschelman.

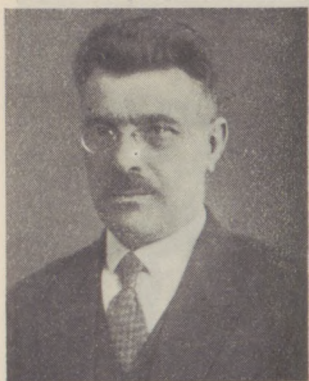
E. Jaanson.

M. Auman.

J. Kukk.

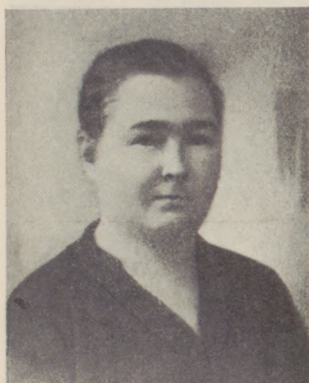
J. Leo.

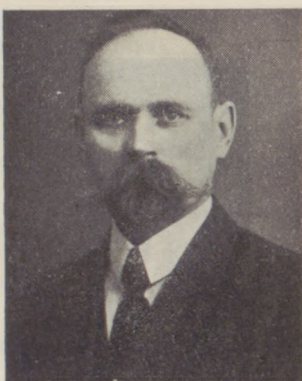
M. Stein.

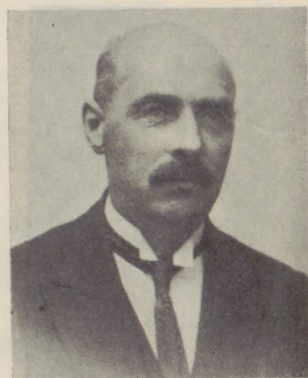
N. Tamm.

A. Thomson.

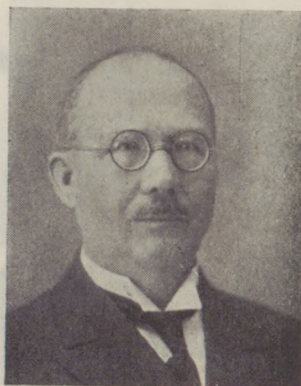
J. Ventser.

K. Vilhelmson.

Leena Mõru.

Gustav Ollik.

Charlie Hoerschelman a pühitses 2. sept. oma 50. sünnipäeva. Õpetajaks olnud Oleviste kiriku koolis. Praegu juhataja abiks saksa avalikus algk. (end. 23. algk.)

Elisabet Jaanson pühitses 15. märtsil oma 50. sünnipäeva. Töötanud O. Johansonis käsitöökoolis ja algkoolides. Praegu õpetajaks Kaarli koguduse gümnaasiumis.

Johannes Kiivet pühitses 10. veebr. oma 50. sünnipäeva. Töötanud Eestimaa algkoolides, Eesti asunduses, Ustsõssolskis ja Tallinnas (Realkoolis ja Prantsuse lütseumis). Praegu koolide peainspektoriks Haridusministeeriumis.

Julius Kukk pühitses 6. nov. oma 50. sünnipäeva. Töötanud koolipõllul 1897. a. saadik. Praegu õpetajaks linna 8. algkoolis.

Lui se K ü t n e r pühitses 20. mail oma 50. sünnipäeva. Õpetajaks olnud Petrogradi Merikorpuses ja Tallinnas K. N. M. Ü. kursustel. Praegu õpetajaks Tallinna Merikoolis.

Jakob Leo pühitses 14. okt. oma 25-aastast ametijuubelit. Õpetajaks olnud Vigalas, Kastolatsis ja Loksal. Praegu töötab linna 5. algkoolis.

Gustav Ollik pühitses 25. dets. oma 60. sünnipäeva. Õpetajaks olnud Võnnus, Viljandis ja Tallinna algkoolides ja realkoolis. Praegu riigi koolivalitsuse direktoriks.

Marie Stein pühitses 9. sept. oma 25-aastast ametijuubelit. Töötanud dr. M. Lutheri nimelises vaestekoolis. Praegu õpetajaks linna 16. algkoolis.

Nadeshda Tamm pühitses 2. veebr. oma 50. sünnipäeva. Õpetajaks olnud Kilingi-Nõmmel, Petrogradis ja Tallinna algkoolides. Praegu õpetajaks linna 27. algkoolis.

Konstantin Tam - Stam m pühitses 23. jaan. oma 25-aastast ametijuubelit. Töötanud Narvas ja Tallinnas. Praegu õpetajaks riigi tehnikagümnaasiumis.

Alice Thomson pühitses 16. apr. oma 50. sünnipäeva. Õpetajaks olnud 1898. a. linna I järgu tütarlaste koolis ja 1911. a. peale linna tütarlaste kommerskoolis.

Ja an Ventser pühitses 8. veebr. oma 50. sünnipäeva. Õpetajaks olnud Sutlemas, Kehtnas ja Tallinna algkoolides. Praegu Tallinnas tagavaraõpetajaks.

Konstantin Vilhelmson pühitses 2. märtsil oma 50. sünnipäeva. Töötanud Narva-Jõesuus ja Samaaras. Praegu õpetajaks linna 26. algkoolis.

Esindus. Seltsi esindajaiks olid: 1) Linna Pedagoogilise Muuseumi nõukogus — V. Peet ja M. Valbe; 2) Saksa Õpetajate Seltsis — N. Kann; 3) Vene Õpetajate Seltsis — E. Schmiedehelm; 4) E. Haridusliidu — O. J. Kiesel; 5) Noorte Punases Ristis — O. J. Kiesel; 6) k. k/ü. „Töökoolis“ — J. Tamm (Raua tän. algkoolist); 7) E. Õpetajate Liidu asemikkudekogus — O. J. Kiesel, V. Peet, G. Ollik, G. Hion, J. Tamm (Raua tän. algkoolist), J. Tamm (kaubanduskoolist), A. Perli, A. Kärk, T. Kuusik, V. Orav ja E. Schmiedehelm.

Revisjon. Seltsi revisjonikomisjoni moodustasid härrad J. Tamm (kaubanduskoolist), A. Perli ja J. Kulbusch. — Revisjonikomisjon kinnitas Seltsi varanduse seis 1-eks jaanuariks 1930. a. järgmisel kujul:

Aktiiva:

Kassas	Kr.	155,26
Liikumata vara	"	21217,89
Inventar	"	1912,12
Jooksva arvel	"	877,44
Väärtpaberid	"	2,35
Laenud	"	601,25
„Ühistöö“	"	182,65
Mälestussammas)	"	22,—

Bilanss Kr. 24970,96

Passiva:

E. Õ. Liidule	Kr.	872,80
Tagavarakapital	"	73,14
Erikapitalid	"	765,95
Maapangale	"	14692,83
Oma varandus	"	8566,24

Bilanss Kr. 24970,96

Seltsi kassa läbikäik 1929. a.

Sisse tulnud:

Välja läinud:

Kassas	Kr. —,—	Liikmemaksud	Kr. 540,15
Liikmemaksu	1882,75	Vasalema	560,69
Vasalema	688,91	Maja	953,55
Maja	2483,—	Palgad	780,—
Toetusi	225,—	Sektsioonid	160,—
Jooksvalt arvelt	585,—	Loengud	244,50
Laenu	250,—	Esindus	92,94
Protsente	66,24	Ruumid koosolekuteks	79,—
„Õpetajate Koduks“	215,30	Post ja telefon	199,42
„Ühistöö“ albumi müügist	76,80	Büroo ja trükk	204,21
Mälestussamba arvel	120,—	Ajakirjad	14,05
Mitmesugused tulud	162,78	Mitmesugused kulud	206,71
		Jooksvale arvele	1182,81
		Protsente	19,63
		Maapangale Vasalema eest	1362,86
		Kassas	155,26
	Kokku Kr. 6755,78		Kokku Kr. 6755,78

Milleks kulus liikmemaks 1929. a.?

Liikmemaksu tuli sisse 1882,75 krooni. Liikmeid oli aasta keskel 537, kes liikmemaksu mitmes suuruses tasusid. Keskmine liikmemaks oli:
 $1882,75 : 537 = 3,50 \text{ kr.}$

Milleks	Eelarves	Tegel. kulud	0/0 0/0	Igalt liikmelt
Liikmemaks E. Õ. Liidule	700,—	118,65	6,2	22
toetuskapitalile	200,—	421,50	22,4	78
Sektsioonid	200,—	160,—	8,5	30
Loengud	100,—	244,50	12,9	45
Esindus	80,—	92,94	4,9	17
Ruumid koosolekuiks	70,—	79,—	4,2	14
Büroo ja trükk	200,—	204,21	10,9	39
Post ja telefon	200,—	199,42	10,7	38
Osa palcadest	780,—	362,53	19,3	67
Kokku	2530,—	1882,75	100,0	3,50

Seltsi 1930. a. tegevuskava.

1) Kursuste, loengute ja kõneõhtute korraldamine. 2) Ekskursioonid ja huvireisid. 3) Kasvatustükkide küsimuste selgitamine laiematele ringidele. 4) Pedagoogilise muuseumi kasutamise propageerimine. 5) Õpetajaskonna majandushuvide kaitsmine. 6) Puhkekodude korraldamine. 7) Seltsi kodukorra maksmapanemine. 8) Õhtute ja koosviibimiste korraldamine. 9) Koolinäituse korraldamisest osavõtmine. 10) Maja ümberehitamise ja juureehitamise kaalumine.

Ettepanekud.

- 1) Auliikme valimine.
- 2) Volitada juhatust saatma Seltsi esindajaid otse juhatuse poolt.
- 3) Pensionile läinud liikmeid lugeda Seltsi liikmeiks ilma liikmemaksuta.
- 4) Määrata 1930. a. liikmemaksuks järgmised määrad: I järk — 5 kr., II — 4,20 kr., III — 3,50 kr., kusjuures tunniandjad maksavad proportsionaalselt tundide arvule.
- 5) I järku kuuluvad 5—12, II järku 13—17 ja III järku 18—20 palgaastmed

Tallinna Õpetajate Seltsi eelarve 1930. a.

Tulud:

Liikmemaksu (lisa 1)	Kr. 2226
Maja tulud (lisa 2)	2700
Vasalema tulud (lisa 3)	1158
Ühistöö albumi müügist	100
Toetused	200
Protsente	60
Mitmesugused tulud	14

Kr. 6458

Kulud:

E. Õ. Liidu liikmemaksu	Kr. 700
Toetuskapitali maksu	200
Loengud	100
Sektsioonid	180
Ekskursioonid	50
Esindus	100
Ruumid koosolekuiks	50
Büroo ja trükk	200
Post ja telefon	200
Asjaajajale 12 x 60	720
Teenijale 12 x 5	60
Mitmesugused kulud	40
Maja kulud (lisa 2)	2700
Vasalema kulud (lisa 3)	1158

Kr. 6458

Lisa 1. Liikmemaks.

1) Seltsile	I järk Kr. 2,50	II — 2,30	III — 2,20
2) E. Õ. Liidule	" " " 2,00	" 1,50	" 1,00
3) Toetuskapitalile	" " " 50	" 40	" 30

I järk Kr. 5.— II — 4,20 III — 3,50

Lisa 2. Maja Kollasel tän. 20-a.

Tulud:

Korterite üüri 12 x 225	Kr. 2700
-----------------------------------	----------

Kr. 2700

Kulud:

Maksud	Kr. 180
Tulekinnitus	100
Remondid	600
Kojamehele	320
Lume ja prügi vedu	50
Ettenägemata kulud	50
Tagavarakapitaliks	(lisa 4) 1400

Kr. 2700

Lisa 3. Vasalema „Õpetajate talu.“

Tulud:

Kloostri vallalt üüri	Kr. 550
Suvitajatelt üüri	388
Alalise korteri üüri	120
Mööbli eest üüri	40
Maa renti kasutajalt	60

Kr. 1158

Kulud:

Maa renti riigile	Kr. 80
Härrasmaja ostuhinda	660
Majandushoonete eest	55
Tulekinnitus	25
Remondid	300
Valitseja korter	38

Kr. 1158

Lisa 4. Tagavarakapital.

Tulud:

Sisse tulnud 1928—29	Kr. 1436
Maja tuludest 1930	1400

Kr. 2836

Kulud:

Vasalema ostuks	Kr. 1332,86
Ülejääk	1473,14

Kr. 2836

Tallinnas, 13. jaanuaril 1930.

Juhatus: O. J. Kiesel, G. Ollik, V. Peet, G. Hion, V. Thal, G. Ney, J. Tamm, A. Mõru ja D. Treiman.

Asjaajaja: E. Schmiedehelm.

TALLINNA ÕPETAJATE SELTSI KODUKORD.

I. KORRALDUS.

1. Tallinna Õpetajate Seltsi tegevust korraldavad: a) peakoosolek, b) juhatus, d) nõukogu, e) sektiioonid, g) majanduskomisjon, h) erikomisjonid, i) aukohus, j) revisjonikomisjon, k) büroo.

2. Tegevuse korraldamist juhivad põhikiri, peakoosolek, juhatus ja kodukord.

II. PEAKOOSOLEK.

3. Peakoosoleku avab juhatus esimees või üks juhatus liikmeist.

4. Peakoosolekut juhatab eriti selleks valitud koosoleku juhataja, kellele vajaduse korral abi valitakse.

5. Koosoleku juhataja annab teada peakoosoleku kokkukutsuja poolt kindlaksmääratud päevakorra, milles peakoosolek võib muudatusi ja täiendusi ette võtta.

6. Korrapidamine koosolekul on juhataja hoolets.

7. Juhatajal on õigus kõnelejaid peatada ainest kõrvale kaldumise, korra rikkumise ja haavavate sõnade tarvitamise puhul, kõnelejaile mitte kohaste sõnade ja ütluste pärast märkusi teha, korrale kutsuda ja kolmekordse hoiatuse järele sõna ära võtta.

8. Üldise ärevuse korral on juhatajal õigus koosolek lõpetada või vaheaeg kuulutada.

9. Liige, kes juhataja tegevusega rahul ei ole, võib nõuda selle protokoleerimist.

10. Peakoosoleku alul valitakse protokollikirjutajaks koosolekijate seast üks või enam liikmeid.

11. Protokollis tähendatakse koosoleku käik, üksikute liikmete ettepanekud ja vastuõetud otsused.

12. Protokollis kinnitavad ühe nädala keskes oma allkirjadega koosoleku juhataja, protokollikirjutaja ja kaks koosoleku poolt valitud isikut.

13. Igal seltsiliikmel on peakoosolekul sõnaõigus ja hääleõigus. Võõrastel on sõnaõigus peakoosoleku nõusolekul.

14. Juhataja annab sõna üleskirjutamise järjekorras; juhatajal endal on sõnaõigus väljaspool järjekorda.

15. Ettepaneku harutamisel saab sõna kõigepealt aruandja või ettepaneku tegija, juhatus poolt ettepanekud päevakorra punktide harutamisel üks juhatus liige, samuti on neil sõna läbirääkimiste lõpul, läbirääkimiste kokkuvõtteks ning lõppseletuseks.

16. Sõna võib võtta väljaspool järjekorda erakorraliseks teadaandeks koosoleku ja asjaajamise korra kohta, tegelikult märkuseks hääletamise motiivide kohta ja isiklikes asjades ainult üks kord ja mitte üle 5 minuti. Seejuures antakse sõna hääletamise motiivide kohta enne hääletamist ja isiklikes asjades koosoleku lõpul. Viimaste küsimuste juures vaidlusi ei lubata. Üksiku küsimuse harutamise korra kohta antakse sõna kahele poolt ja kahlele vastu.

17. Koosolek võib kõnede lühendamise asjus kitsendusi maksta panna, kõne aega vähendada, kõnelejate nimekirja kinni panna või vaidlused hoopis lõpetada, ilma et üleskirjutatud kõnelejaile enam sõna antaks. Neid ettepanekuid teha ei ole lubatud koosoleku juhatajal.

18. Iga seltsiliige võib peakoosolekule ettepanekuid teha; ettepanekud peavad olema kirjalised, kui koosoleku juhataja seda nõuab.

19. Koosolek otsustab, kas võtta ettepanekud kohe harutusele või anda nad juhatusse või vastavale komisjonile läbivaatamiseks.

20. On küsimus otsustatud komisjoni või juhatus kätte anda, siis tuleb ta harutamisele järgmisel peakoosolekul.

21. Enne ettepaneku otsustamist avatakse selle üle üldised läbirääkimised.

22. Pärast läbirääkimisi otsustab peakoosolek: kas võtta ettepanek vastu, lükata tagasi või anda läbivaatamiseks komisjoni.

23. Parandused ettepaneku juures tulevad teha kirjalikult, kui seda nõuab juhataja.

24. Otsused tehakse lihthääletusega, välja arvatud juhused, mis näidatud põhikirjas.

25. Hääletamine sünnib lahtiselt või kinniselt. Kinniselt siis, kui seda nõuavad vähemalt 10 liiget. Hääletamine võib olla ka nimeline $\frac{1}{3}$ koosolijate soovil.

26. On poolt ja vastu antud häälte arv võrdne, tunnistatakse ettepanek tagasilükatuks.

27. Otsuse ümberhääletamine samal koosolekul võib sündida $\frac{1}{3}$ koosolijate nõudmisel.

28. Kõik parandused ja täiendused ettepanekule hääletatakse enne, kui ettepanek ise hääletamisele tuleb.

29. Kui ettepaneku tegija ühineb parandusega või täiendusega, siis ei panda parandust ega täiendust hääletamisele eraldi, vaid ettepanek muudetud kujul tuleb hääletusele tervena.

30. On parandusi või täiendusi mitu, siis hääletatakse kõigepealt need, mis ettepanekust kõige rohkem erinevad. Ei ole säärast vahet parandustes, siis hääletatakse need siseseandmise järjekorras.

31. Tekib tarvidus juhatusel või mõne komisjoni ametist tagandada, siis antakse tagandatavale õigus nõuda, et tagandamise põhjuste selgitamiseks valitaks komisjon, kes esitab otsuse ühes motiividega järgmisele peakoosolekule.

III. JUHATUS.

32. Juhatuses on 9 liiget, kellele on valitud 5 kandidaati. Juhatusel esimees on ka seltsi esimees.

33. Juhatusel liikmed jaotavad ühe nädala jooksul peale valimisi ametid endi vahel järgmiselt: esimees ja 2 abi, kassahoidja ja 2 abi, kirjatoimetaja ja 2 abi.

34. Juhatusel koosoleku kutsub kokku esimees tarviduse järele, koolitöö ajal mitte vähem kui kord kuus.

35. Esimehe puudumisel juhatab koosolekut üks juhatusel liikmeid.

36. Juhatusel liige, kes vabandamata põhjustel kolmelt koosolekult järgemööda on puudunud, arvatakse juhatusel lahkunuks ning tema asemele tuleb esimene juhatusel liikme kandidaat.

37. Juhatusel koosolekust kirjutatakse protokoll, mis kinnitatakse koosoleku juhataja, protokoll kirjutaja ja kahe juhatusel liikme allkirjaga.

38. Kui täidesaatev organ valvab juhatusel hoolega, et liikmete huve kuidagi ei rikutaks ja peakoosoleku otsused leiaksid täitmist.

39. Juhatusel esindab seltsi kõigis asutistes ja ajab asju seltsi nimel ja volitusel.

40. Rahalistes asjades toimib juhatusel eelarve piires.

41. Harukordsetel ja kiiretel juhtumitel on juhatusel õigustatud küsimusi põhimõtteliselt otsustama ning otsusest lähemale peakoosolekule teatama.

42. Aasta-peakoosolekul esineb juhatusel aruandega läinud aasta tegevusest ja eelarvega algava aasta jaoks.

IV. KOMISJONIDE ÜLDMÄÄRUSED.

43. Seltsi komisjonidena töötavad: nõukogu, sektiioonid, majanduskomisjon, erikomisjonid, aukohus ja revisjonikomisjon.

44. Komisjonid moodustatakse peakoosoleku otsusega kas määratud või määramata aja peale.

45. Komisjoni kutsub esmakordselt kokku seltsi esimees, kui peakoosoleku poolt ei ole määratud kokkukutsujat.

46. Iga komisjon valib esimesel koosolekul endale juhataja ja sekretäri ning määrab asjaajamise korra.

47. Komisjonide koosolekuist on igal seltsiliikmel õigus osa võtta sõnaõigusega.

48. Komisjonide otsused viiakse täide seltsi juhatusel kaudu. Juhatusel on õigus otsuse täideviimisest keelduda ja otsusele revideerimist nõuda juhatusel ja komisjoni ühisel koosolekul. Kui ka sel koosolekul kokkulepet ei saavutata, siis teeb otsuse peakoosolek.

49. Komisjonide aasta-aruanded esitatakse juhatusel kaudu peakoosolekule ühes tegevuskavaga ja eelarvega.

50. Oli komisjon valitud teatud küsimuse harutamiseks, siis lõpeb tema tegevus automaatselt, kui ülesanne on täidetud ja aruanne antud.

51. Komisjonide korraliste koosolekute aeg ja ruumid määratakse kindlaks igal sügisel komisjonide juhatajate ja juhatusel ühisel koosolekul, samuti ühtlustatakse ka asjaajamise kord.

52. Komisjonidel iseseisvat kassat ja arvepidamist ei ole; arved õiendatakse seltsi kassa kaudu.

53. Komisjonide kantseleitöö teeb seltsi büroo.

V. NÕUKOGU.

54. Nõukogu ülesandeks on: koolielu igakülgne edendamine, õpetajate ellu puutuvate statistiliste materjalide kogumine, koolielu puutuvate määruste, meetodite ja uuen-duste harutamine ning nendest elunõuetele vastavate koolielu maksmapanemise soovitamine; kooli, kodu ja seltskonna ühendamine noorsoo kasvatuslikuks tööks, pedagoogiliste tööde hindamine ja koolide informeerimine seltsi tööst ja ettevõttest.

55. Nõukogu liikmed valitakse õppeaasta peale igast koolist kaks, kellest üks peab tingimata võtma osa nõukogu koosolekuist. Nõukogu liikmete valimise üle saadetakse protokoll seltsi juhatusele.

56. Esimesel sügisel koosolekul valitakse nõukogu juhataja ja sekretär ühe aasta peale.

57. Tarviduse korral jaguneb nõukogu osakondadeks vastavalt koolide tüüpidele. Sel juhtumil valib iga osakond endale juhatuse ja töötab eraldi, välja arvatud neis küsimustes, mis nõuavad ühist lahendamist.

VI. SEKTSIOONID.

58. Sektsioonide ülesandeks on: korraldada koosolekuid ja kongresse üksikuisse õppeainesse puutuvate küsimuste harutamiseks, harutada õppeainete meetodeid, kavu, hoolitseta selle eest, et aineõpetajad võiksid seista kõigiti ajanõuete kõrgusel, korraldades neile loenguid, kursusi, ekskursioone, levitada ajakirjanduse ja raamatute kaudu oma liikmete kirjanduslikke töid jne.

59. Sektsioonide liikmeteks on aineõpetajad. Seltsi iga liige kohustub kõige vähemalt ühe sektsiooni liikmeks kuuluma oma valiku järele. Liikmemaksu õiendamisel teatab liige, missugusest sektsioonist ta soovib osa võtta kohustavalt ja missugusest vabalt.

60. Sektsioonid võivad tarbekorral jaguneda alasektsioonideks koolide tüüpide või ainete järele kitsamas ulatuses.

61. Esimesel sügisel koosolekul valitakse sektsiooni juhataja ja sekretär ühe aasta peale.

VII. MAJANDUSKOMISJON.

62. Majanduskomisjoni ülesandeks on: Seltsi liikmete majanduslikkude huvide selgitamine, aineeline toetamine, liikmeile ja nende perekondadele suvekoloniide ja ühiselumajade asutamine, seltsi liikumatu ja liikuva varanduse valitsemine, abinõude otsimine seltsi majandusliku külje arendamiseks, pidude ja koosviibimiste korraldamine.

63. Majanduskomisjoni liikmed valitakse aasta-peakoosolekul üheks aastaks juhatuse ettepanekul.

VIII. ERIKOMISJONID.

64. Erikomisjonid valitakse peakoosoleku poolt üksikute küsimuste harutamiseks kas määratud või määramatu aja peale.

65. Erikomisjonidel on õigus asjatundjaid juure koopteerida.

66. Erikomisjoni tegevus lõpeb aruande esitamisega peakoosolekule.

IX. AUKOHUS.

67. Seltsi aukohtu ülesandeks on õpetaja elukutsesse puutuvate eetiliste ja juriidiliste küsimuste selgitamine ja vastolude lahendamine.

68. Aukohus töötab nende juhtnööride järele, mis nähtud ette Eesti Õpetajate Liidu aukohtute kohta käivas korras.

69. Aukohtu liikmed valitakse aasta-peakoosoleku poolt üheks aastaks.

X. REVISJONIKOMISJON.

70. Revisjonikomisjoni valitakse peakoosolekul kolm liiget ja kaks kandidaati ühe aasta peale.

71. Revisjonikomisjoni kutsub kokku juhataja tarviduse järele revideerimise otstarbel mitte vähem kui kolm korda aastas.

72. Revisjonikomisjon toimetab seltsi majanduselu revideerimist, kusjuures peetakse silmas ka kulude otstarbekohasust.

73. Revisjonikomisjon on kohustatud revideerima täie arvu liikmetega. Kui mõnel liikmel pole võimalik ilmuda, peab kandidaat tema aset täitma.

74. Revisjonikomisjoni igast koosolekust kirjutatakse protokoll, mis kantakse ette peakoosolekule.

XI. BÜROO.

75. Seltsi kirjavahetus, asjaajamine, raamatupidamine ja kõik kantseleitööd tehakse büroos.

76. Seltsi asjaajaja on ühtlasi ka büroo juhataja ja seltsi volinik.

77. Asjaajaja toimetab maksude õiendamist ja arvete maksmist.

78. Büroosse koonduvad andmed seltsi tegevuse, varanduste, liikmete jne. kohta.

79. Büroo on avatud vähemalt 3 korda nädalas, millest teatatakse augusti lõpus.